

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту
Завідувач кафедри, д.т.н., проф.
_____ О.В. Чепелюк
«___» _____ 2021 р.

**ДИЗАЙН КОСТЮМА ЯК ЗАСІБ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ОСОБЛИВИХ ДІТЕЙ**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:

Студент групи 6ДЗ

_____ Книга О.О.

(ПІБ)

Керівник:

к.т.н. доцент

_____ Артеменко М.П.

(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ

д.т.н. професор

_____ Чепелюк О.В.

(ПІБ)

Нормоконтроль

к.мист., доцент

_____ Миргородська Н.В.

(ПІБ)

ХЕРСОН 2021

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

**Кваліфікаційна робота магістра
(пояснювальна записка
до дипломної роботи)**

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему «Дизайн костюма як засіб самопрезентації та
соціальної адаптації особливих дітей»

Виконав: студент 2 курсу, групи 6ДЗ
спеціальності

022 "Дизайн"

(шифр і назва спеціальності)

Книга О.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник к.т.н., доц. Артеменко М.П.

(прізвище та ініціали)

Рецензент к.т.н., доц. Расторгуєва М. Й.

(прізвище та ініціали)

Херсон - 2021

АНОТАЦІЯ

Книга О.О. Дизайн костюма як засіб самопрезентації та соціальної адаптації особливих дітей.

Робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 022 - дизайн. Херсонський національний технічний університет. Херсон, 2021.

У роботі розглянуто роль дизайну костюма в процесах соціальної адаптації особливих дітей, особливості гармонізації зовнішності дітей за допомогою одягу та рекомендації його проектування.

Автором досліджується актуальна тема розвитку інклюзивного суспільства, підіймаються важливі питання соціалізації особливих дітей, залучення їх до модних активних заходів для покращення комунікації. Проаналізовано увагу світових дизайнерів до цих питань. Okремо розроблено культурно-мистецький проект та колекцію оригінального одягу з використанням символіки міста Херсон «Скіфське Сонце» для соціальної адаптації сонячних дітей під гаслом: всі ми різні, але всі ми рівні. Творчий проект колекції супроводжується технічним описом та технічними рисунками всіх моделей та конфекційною картою. В роботі розроблено базові та модельні креслення конструкцій деталей одягу до трьох моделей з колекції, які виконані в матеріалі. Також в роботі проведено опитування батьків, в чийх роинах зростають «особливі діти», щодо результатів участі у проекті.

Ключові слова: дизайн костюма, проектування, колекція одягу, соціальна адаптація, особливі діти, сонячні діти

ANNOTATION

KNYHA O.O. Costume design as a means of self-presentation and social adaptation of special children.

Work to obtain a master's degree in specialty 022 - design. Kherson National Technical University. Kherson, 2021.

The role of costume design in the processes of social adaptation of special children, features of harmonization of children's appearance with the help of clothes and recommendations for its design are considered in the work.

The author explores the topical issue of inclusive society, raises important issues of socialization of special children, their involvement in fashionable activities to improve communication. The attention of world designers to these issues is analyzed. A separate cultural and artistic project and a collection of original clothing using the symbols of the city of Kherson "Scythian Sun" for the social adaptation of sunny children under the slogan: we are all different, but we are all equal. The creative project of the collection is accompanied by a technical description and technical drawings of all models and a ready-made map. The basic and model drawings of constructions of details of clothes to three models from a collection which are executed in a material are developed in work. The paper also conducted a survey of parents in whose families "special" children grow up, on the results of participation in the project.

Keywords: costume design, design, clothing collection, social adaptation, special children, sunny children.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. РОЛЬ ДИЗАЙНУ КОСТЮМА В СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ «ОСОБЛИВИХ ДІТЕЙ»	11
1.1. Ознаки та потреби соціальної адаптації «особливих дітей».....	11
1.2. Дослідження фактів використання костюма в процесах соціальної адаптації «особливих дітей».....	17
1.3. Хронологія розвитку уваги модних дизайнерів до проблем людей з особливими потребами.....	23
Висновок.....	26
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАСОБАМИ КОСТЮМА ЗОВНІШНОСТІ «ОСОБЛИВИХ ДІТЕЙ» В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ.....	27
2.1. Характеристика зовнішніх ознак та особливостей фігури «особливих дітей».....	27
2.2. Порівняльний аналіз відмінностей в зовнішності «особливих дітей».	29
2.3. Рекомендації щодо проектування одягу для «особливих дітей» з урахуванням принципів гармонізації.....	32
Висновок.....	35
РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПЦІЯ ПРОЕКТУ ТА ПРАКТИЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	36
3.1. Концепція культурно-мистецького проекту для соціальної адаптації «особливих дітей» Херсонщини.....	36
3.2. Включення та заохочення до безпосередньої участі «особливих дітей» на етапах виконання проекту як засіб соціальної адаптації.....	44
3.3. Розробка та аналіз ескізів-пропозицій колекції одягу для «особливих дітей», що проектується	48
3.4. Обґрунтування основного композиційного рішення колекції одягу.....	50

Висновок.....	51
РОЗДІЛ 4. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТУ ТА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИ.....	52
4.1. Розробка технічних рисунків та опису моделей, що складають колекцію.....	52
4.2. Складання конфекційної карти для основних моделей колекції.....	58
4.3. Розробка базових та модельних конструкцій основних моделей колекції.....	61
4.4. Технологічна послідовність виготовлення моделей колекції.....	66
4.5. Виявлення позитивних змін в поведінці «особливих дітей», що прийняли участь в проекті. Опитування батьків.....	68
Висновок.....	69
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	70
ДОДАТКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	91

ВСТУП

На сьогодні дана тема є дуже актуальною тому, що в сучасних умовах життя кількість особливих дітей зростає, що підтверджується даними статистики ВООЗ, на 800-1000 немовлят одна дитина народжується з синдромом Дауна. Щороку в Україні на світ з'являється від 300 до 400 таких малюків. Їм притаманні характерні зовнішні ознаки та особливості фігури, підвищена можливість появи деяких захворювань, певна розумова відсталість, яка спричинює повільний розвиток на фоні звичайних дітей та слабку соціальну адаптацію. Через неможливість вирішення вад і проблем цієї аномалії медицина переслідує не постійне лікування, а забезпечення нормального соціального статусу для людей, що мають синдром Дауна.

Метою даної роботи є соціальна, психологічна адаптація дітей та молоді з інвалідністю в суспільстві, виявлення їх талантів, підвищення впевненості, мотивація до активної життєвої позиції, а також можливість звернути увагу громадськості на життя людей з особливими потребами. Виховати гуманне соціальне середовище та розвивати інклюзивне суспільство.

Об'єктом дослідження є дизайн костюма особливих дітей в процесах їх соціальної адаптації. **Предмет дослідження** - дизайн костюма, його роль в самопрезентації та соціальній комунікації особливих дітей.

Завдання: здійснити аналіз літератури, інтернет видань, модних заходів та показів за темою роботи; дослідити увагу дизайнерів і використання костюма в процесах соціальної адоптації особливих дітей; розглянути особливості фігури, зовнішні ознаки дітей з особливими потребами та порівняти їх характерні відмінності; розробити рекомендації щодо проектування одягу для дітей сонця; створити колекцію одягу та написати проект з залученням особливих дітей; відшити моделі з колекції, запросити дітей на презентацію; опитати батьків щодо виявлення результатів та позитивних змін після комунікації з дітками.

Методи дослідження: аналіз літератури, різних творчих заходів, модних показів та особливостей взаємодії з особливими дітьми; синтез отриманої

інформації; порівняльний; описовий; соціологічне опитування; культурно-мистецький.

Наукова новизна роботи магістра полягає в тому, що вперше систематизовано інформацію щодо розвитку питань інклюзії в дизайні одягу, досліджено використання костюма в процесах соціальної адаптації особливих дітей, розглянуто відмінності в зовнішності особливих та звичайних дітей, розроблено рекомендації щодо гармонізації їх образу та підготовлено унікальний проект з залученням особливих дітей до впровадження. А також реалізовано комплексний підхід до використання всіх етапів проектування костюма та його презентація в процесах соціальної адаптації особливих дітей.

Практичним значенням результатів дослідження є розробка колекції одягу та створення нового культурно-мистецького проекту з глибинним історичним значенням та символікою міста Херсон.

Апробація результатів дослідження:

- Культурно-мистецький проект «Fashion party «Ми в тренді» за підтримки УКФ;
- XXI Міжнародний конкурс молодих дизайнерів «Печерські каштани» - Диплом за ТВОРЧЕ ВИРШЕННЯ АКТУАЛЬНОЇ СУСПІЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ.
- Диплом I ступеня на Міжнародній виставці-конкурсі ідей/проектів/макетів для осіб з особливими освітніми потребами «Інклюзія:Дизайн Ідей» від ЧДТУ.
- VI Международная научно-практическая конференция «INTERNATIONAL SCIENTIFIC INNOVATIONS IN HUMAN LIFE» (15-17 декабря 2021 г.), Манчестер, Великобритания

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел, фото та відео матеріалу. Кожен розділ досліджує важливі питання і розкриває актуальність теми введення особливих дітей до суспільних процесів шляхом дизайну костюма та модних показів.